



KVINNORNAS STÖNING



No 42. 4:de årg.

19 Oktober 1924.

Annonsspris: Textsida 25 öre pr mm. sista sidan 20 öre p mm. Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag. Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomiafdelningen: EDITH RICKBERG. Redaktion och expedition: Magasinsgatan 12, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris: Helår Kr. 6.—, 1/2 år Kr. 3:50, 1/4 år Kr. 2:—, Lösnummer 15 öre. Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Elftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

- Utländskronika i sammandrag. Inom egna gränser. Förr och nu. Av Docent Hilma Borelius.
- "De blindas dag". Ett inlägg av Thoma Fviltvare.
- "Vi fräskite Barn". Av Marie Louise Ingeman.
- Teater.
- Äro vi sådana? Teori och praktik.
- Änkan och den unga flickan. Bronze. Novell.
- Lilith. Roman av Florence Warden.

Utländskronika i sammandrag.

Den engelska valstriden är i full energi gång — redan den 29 oktober skall parlamentsvalet äga rum. Allmänheten är ytterligt missnöjd med att landet kastats ut i denna kris, som med litet god vilja knappast undvikas. Dels kostar ett val mycket pengar, dels verkar det genom sin alltid ovissa utgång störande på affärs- och arbetslivet.

Det förefaller, som skulle det nu i England komma till en klar och öppen kraftmätning mellan de borgerliga å ena sidan och socialdemokraterna å den andra. Det har ingåtts "borgfred" mellan höger och liberalerna — i sådana valkretsar, där socialdemokraterna, ehuru i minoritet, ha utsikt att få sin kandidat vald, om de borgerliga splittra sina röster, hava dessa senare beslutat samarbeta med ömsesidigt löfte, att lojalt stödja den borgerlige kandidaten, som må vara högerman eller liberal, som har de bästa segerutsikterna.

Vid det senaste parlamentsvalet vann socialdemokraterna ett 70-tal mandat tack vare den borgerliga oenigheten i sådana kretsar.

A liberalernas vägnar har därjämte Lloyd George förklarat, att detta parti för framtiden kommer att föra en fullt självständig, klart liberal politik utan sammanblandning med den socialdemokratiska.

Det socialdemokratiska partiet har besvarat utmaningen genom att uppkalla arbetarvärlden till kamp mot "kapitalisterna", en beteckning, som man låter omfatta båda de borgerliga partierna, under det att man tidigare förbehållit den åt höger.

Ett besvarande förhållande för det socialdemokratiska partiet är att det icke lyckats avskaka sig kommunister, vilkas vänskap måste betraktas som misskrediterande i valrörelsen.

Man väntar inga stora förskjutningar i fråga om styrkeförhållandet mellan de olika partierna i parlamentet. Det antages dock att höger kommer att göra en del vinster. Att MacDonalds arbetarregering skulle bli sittande även i fortsättningen är det ingen som tror. Kanske blir det en borgerlig koalitionsregering med höger i majoritet, men även med ett

starkt liberalt inslag. Lloyd Georges planer sägas gå i denna riktning.

Händelserna i England ha haft en stark inverkan på den franska opinionen. Inom de radikala grupper, som utgöra regeringens stöd, beklagar man det förefallna, under det att oppositionen, höger, väntar nya och för dess önskemål bättre tider. En högerseger i England skulle, anser man, bl. a. komma att betyda större fasthet (hårdhet) mot Tyskland.

Förutvarande franske presidenten Millerand är, enligt förljudande, slyssats med att till ett handlingskraftigt block sammansluta alla de spridda oppositionsgrupper, som vilja den radikala regeringen till livs. Tiden anses gynnsam. Regeringen har nämligen betydande svårigheter att dragas med just nu — franc'en faller dag för dag, statstjänstemännen, även de högst uppsatta, pocka på högre löner och allmänheten knorrar över de höga levnadskostnaderna.

Tyska ministerkrisen står alltjämt på samma orörliga punkt — någon lösning synes icke möjlig utan riksdagsupplösning och nyval, som kunna visa vilket eller vilka av de sju politiska partier riket är välsignat med, folket vill se vid makten.

Ett rykte vill veta, att den spanske diktatorn general Primo de Rivera ämnar draga sig tillbaka med sitt militärkabinett och överlämna makten till ettdera av de politiska borgerliga partierna. Något arbetarparti har Spanien icke, endast en del anarkister.

Från alla Balkanstaterna meddelas om en oroväckande kommunistpropaganda, ledd och betalad av ryska sovjetregeringen.

Inom egna gränser.

Tryggerska regeringen har ingivits sin avskedsansökan och konungen har efter konferenser med de olika partiledarna uppdragit åt hr Branting att bilda ny regering. Hr B. har beredvilligt mottagit uppdraget.

Det nya kabinetts sammansättning är, när detta skrives, icke känd, men upplysning har lämnats, att den kommer att bli rent socialistisk.

Som skäl till ministärens tillbakaträdande har hr Trygger angivit den meningsskiljaktighet beträffande vår försvarsfrågas förhållande till världslaget, som förefunnits inom de olika partierna. Regeringen har ansett, att under den senaste tiden händelser inträffat, vilka göra det för riket vådligt att låta försvarsfrågan, vilken är av livsviktig betydelse för landet, nu gå till ett avgörande. Dessa "händelser" äro allmänt kända. De ha utspelats helt nyss på Förbundsförsamlingen i Genève. Denna höga församling, bland vilken även vårt land är representerat, har antagit vittgående förslag i de internationella skiljedoms- och säkerhetsfrågorna samt beslutat en internationell konferens nästa sommar för en allmän nedskrivning av rustningarna.

Klockheten synes bjuda att Sverige liksom andra länder inväntar händelsernas vidare utveckling, innan det gör sig mer eller mindre försvarsfäst.

Förr och nu.

Av Docent HILMA BORELIUS. Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

I vissa fall har "kvinnofrågan", som man förr sade, ridit fort under de sista tjugutrettio åren, i andra knappast kommit ur fläcken. Exempel: rösträtten å ena sidan, kvinnors tillträde till ämbeten å den andra. De många ha vunnit förmånen att knuffas i valköer och under det proportionella systemet bestämma vilken beteckning de hålla på i partiernas dragkamp. De få som äga full utbildning för ett kvalificerat ämbete stängas ute från att ens söka det, trängda mellan den ännu ej halvöppnade dörren dit och ett föräldrat betraktelsesätt angående kvinnlig pensionsålder. Hur vinstberäkningen ser ut beror av den uppfattning man hyllar.

Men man bör se på den ljusa sidan. Att här och där i den kommunala representationen sitter en kvinna med erkänd duglighet. Att ett par sådana kvinnor tillhöra riksdagen. Att den kompetens som utestänges från befordran dock är kompetens. Detta är glädjämnen.

Kvinnorörelsens historia har intresse, och en återblick på den kan vara anledning till glädjande betraktelser även ur andra synpunkter än de s. k. "uppnådda målen".

Om en hel del av de "uppnådda målen" vid närmare skärskådande te sig väsentligen ouppnådda — liksom Fredrika Bremers program i Hertha — bör detta vara mindre nedslående än sporrande.

Men det är en annan anledning till betraktelser över det förflutna och närvarande jag tänker på: inte det som alltför litet realiserats av vad man velat, utan det som kommit utöver vad man, d. v. s. kvinnorörelsen, velat.

Det är ansvarsfull lycka för en enskild människa att äga ett personligt patos, som under hennes livsutveckling i någon mån kan (och bör) skifta form, men som blir allt medvetnare. Det är gott för en "rörelse" att inte kunna rymmas i ett litet begränsat, av omständigheterna betingat schema, att bäras av något som

är mycket innehållsrikare än den själva vet av.

För 1880 och 1890-talets officiella kvinnorörelse tyckes merendels funnits vattentäta fack för intellekt och förvärvsarbete å ena sidan, äktenskap och familjeliv å andra sidan. Etiska och psykologiska problem för kvinnan såg man bara inneslutas i det förra facket, inte i förhållandet mellan det enas och andras innehåll, och inte inom det senare. Man var varken feg eller pryd, än mindre på ringaste vis missaktande gentemot "kärlek och äktenskap", som behandlades som synonymer. Man var blott grundfast av traditionell övertygelse, så vitt det angick den välsinnade kvinnan. "Lycklig maka och mor", med själsbildning på lediga stunder, eller glad resignation i ett självalett arbete som skulle ersätta "personlig lycka", det var alternativet. Om annan stötesten för det förra än manlig lastbarhet eller tyran var icke tal. Om annan stötesten för det senare än kvinnlig oförmåga eller hjälplöshet var knappast fråga, och ännu mindre om något krav både — och på "lycka" och "arbete".

Ellen Keys lidelsefulla framhåvande av erotikens ingripande betydelse, inte bara som "äktenskap och familjeliv" — som ju ingalunda förbisågos — utan som livsfaktor i den individuella utvecklingen, skar in i denna skenbart harmoniska uppdelning.

Nu är den gamla traditionalismen bruten, t. o. m. mera än det syns på ytan, utan att något av den gamla kvinnorörelsens strävanden synes överflödigt eller unbärligt. De riktningar som så skarpt drabbade samman, eller rättare höggö förbi varandra för trettio år sedan, te sig inte för en återblick som upphävande varandra.

Den av Esselde och hennes närmaste efterföljare önskade och förordade, av Ellen Key i vissa sammanhang missaktade intellektuella skolningen har genom livets egen logik fört till individualitetens frigörande också i fråga om det erotiska. Själva den strävan efter "objektiva" mål på "manliga" verksamhetsfält som befarades bli vilseledande och livshämmande har hjälpt den kvinnliga personligheten att finna sig själv, som "hel kvinna" ej mindre än som hel personlighet.

Populärt förenklat kunde man om läget vid 1890-talets mitt säga: Kvinnorörelsens råd till den kvinnliga individen lydde: Sök nyttigt verksamhet, så kan du leva nöjd utan kärlek och äktenskap", Ellen Keys: "Sök den stora kärleken, den är mer än arbete och intellekt". Nu kunde båda utsagorna slås samman i en: "Följ dina objektiva intressen, då skall kärlekens lycka och smärta därjämte tillfalla dig, just så 'stor' som du själv blivit".

"De blindas dag."

De blindas dag är åter inne. För ett mer än behjärtansvärt ändamål väjda dessa dagar, som i år äga rum den 18 och 19 dennes, till allmänhetens intresse och offervillighet. I likhet med föregående år är huvudvikten lagd på försäljningen i därtill på olika platser i staden särskilt upprättade stånd främst av de blindas arbeten, men även av en del andra saker. Försäljningen i stånden pågår ända till den 25 dennes. Dessutom har anordnats ett lotteri med ett vinstvärde uppgående till 105,300 kr., och vari högsta vinsten utgöres av statens premieobligationer för 10,000 kronor. Utsikterna till vinst på de kr. 2,10 varje lott kostar ökas betydligt genom att dragning på nittarna även äger rum. Bland skänkta gåvor till denna dragning märkas särskilt ett 100-tal presentkort av 100 kr. värde vardera. Slutligen fästes den intresserades uppmärksamhet på de listor som för tecknande av penningbidrag till de blinda finnas utlagda i stadens banker, på tidningarnas annonskontor och Gumelius annonsbyrå, samt på soirén till förmån för de blinda den 20 dennes hos Vollmers, varvid operasångaren Eric Andersson och violinisten Sten Nordfeldt medverka.

Med kännedom om göteborgarnas frikostighet skall de blindas dag för visso giva en vacker behållning. Ändamålet är som sagt denna gång mer än vanligt behjärtansvärt. Blindvården i vårt land är nämligen ännu icke på långt när så väl organiserad som den borde vara. I stort sett står den långt högre i våra grannländer än hos oss. Sålunda åtnjuter exempelvis i Danmark varje blind man och kvinna en årlig pension av staten å 800 kronor.

I Sverige är blindvården mest gynnad i huvudstaden, i det att ett årligt statsanslag av 100,000 kronor tillfaller därvarande blindanstalt. Dessutom äga vi ju statsunderstödda skolor för blinda å olika orter i vårt land. Men därmed är frågan icke löst hur alla de, som genom olycksfall eller sjukdom berövats människans förnämsta sinne, synen, skola kunna beredas tryggade existensvillkor under sin levnad. Vi få icke glömma att den som i dag går blind och hjälplös ibland oss kanske helt nyligen var en lycklig och fullt arbetsduglig människa. Även om man förutsätter att han ånyo blir iståndsat att arbeta, och då inom den blindes speciella förvärvsområde, korg- och borstbinderiet, har likväl hans arbetsförmåga sjunkit med minst 50 procent. Följaktligen är han genom sin olycka dömd att blott kunna uppnå ett halvt arbetsresultat och därmed även halv arbetsförtjänst.

Hur lösa de blinda i vår stad för närvarande denna fråga? — För att få svar vända vi oss direkt till den ena av stadens blindföreningar, nämligen föreningen Hoppet på Sprängkullsgatan. Här i föreningens sedan 1917 inrättade verkstäder arbeta ett antal blinda med korg- och borstbinderiarbeten för sitt levebröd. Arbetstiden är fastställd till 8 timmar. Ar-

betet bedrivs pr ackord, men minimilönen för var och en är bestämd till 100 kr. pr månad, vadan de som icke uppnått större skicklighet alltid kunna påräkna denna inkomst, medan andra mera försigkomna kunna komma upp i något högre förtjänst. I medeltal belöper sig emellertid de blindas inkomst till 100 kronor pr månad. Man förstår utan förklaringsvad detta betyder i en dyrtid som den nuvarande med dess i många fall oskäligt höga hyror och livsmedelspris.

Till dessa problem sällar sig ett annat och mycket allvarligt sådant, nämligen svårigheten att omsätta de blindas arbeten. Dessa handarbete, välgjorda och hållbara alster, som kostat sin tillverkare så mycken tid och uthållighet, kunna icke uppbyggas konkurrensen med de i marknaden långt billigare fabriksvarorna. Problemet, som alltid varit svårt, blir i och med den stegrade konkurrensen hart närlösigt.

Med tanke på de oerhörda svårigheter i fråga om såväl existens som arbete som de blinda haft och alltjämt ha att bekämpa ter sig deras modiga kamp för tillvaron och de resultat som de uppnått så mycket aktningvärdare. För att här uteslutande följa utvecklingen av Göteborgs yngsta blindförening, nämligen den ovan nämnda föreningen Hoppet kan den efter ett tioårigt arbete peka tillbaka på en framgångsrik verksamhet under ledning av sin nitiske föreståndare, hr Axel Andersson, vilken själv genom en olyckshändelse i det närmaste berövad synen med levande intresse ställt sin betydande organisationsförmåga i de blindas tjänst. Intresse utifrån har ej heller saknats och alldeles särskilt bör framhållas det stora ekonomiska och personliga stöd som under senare år lämnats föreningen Hoppet av den kände ivraren för blindvårdens ordnande i vårt land, grosshandlaren hr Bror Albrektson.

Men huru stort det enskilda intresset än är kan frågan om blindvården icke lösas rationellt, förrän den i Sverige såsom i våra grannländer Danmark och Norge i större utsträckning än nu blir en statens och kommunernas angelägenhet.

Olyckan att berövas synförmågan är i sig själv en av de svåraste prövningar som kan drabba en människa. Ifrån ljus och frihet till mörker och ofrihet — vilken bitter lott! Det äldaste av alla våra sinnen, det enda som sätter oss i allsidig beröring med yttervärlden verkar icke mer. I denna eviga natt anförtros all vägledning åt hörsel och känsel. Den blindes hörsel-förmåga blir också vanligen fenomenal. Han hör om ett fönster står öppet, om ett föremål står i hans väg. Men han ser likväl ingenting. Han kan aldrig vara viss, och slappna av såsom vi andra under synens säkra ledning. Alltid på spänn, lyssnande, förnimmande, trevande utsättes hans nervsystem för en ständig och fruktansvärd påfrestning. Varje minut i livet påminner honom om hans olycka, hans särställ-

(Eftertryck förbjudes.)

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000.—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteborg, Tandl.-Sällskap.

Tandl. Lisa Andrén

Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2

sig själv tillräckligt tung utan att han även skall tryckas av nödvändigheten att jagas ut i världen för att förtjäna sitt livsuppehälle?

Det är inför dessa fakta och frågor det behjrtansvärda syftet med De blindas dag klarar för den utomstående. Vi vidja i denna tidning särskilt till kvinnorna att icke glömma, hur bakom dessa stånd och teckningslistor, som rikta sig till vårt intresse och vår oförfärdighet, står en liten isolerad värld av blinda medmänniskor, som undrande fråga sig, hur det skall gå med deras dag — om den skall jämna den knaggliga vägen för dem än en gång — än ett litet stycke...

L'esprit de corps.

Till diskussionen över ämnet "Bör man i sedligt hänseende fordra mer av kvinnan än av mannen?" ber understruknad att få bidra med nedanstående inlägg, som visst icke gör anspråk på att vara uttömmande, utan endast sysselsätter sig med en enda sida av saken.

Den sexuella hedern har åtminstone hittills varit utpräglat tvåfaldig, en strängare för kvinnorna och en mycket fri, kanske obegränsat fri för männen. Om denna skillnad även i fortsättningen skall upprätthållas får väl framtiden utvisa.

Det kan emellertid vara av intresse att undersöka, hur en sådan skillnad över huvud taget kunnat uppkomma och anledningen till att denna "orättvisa" uppfattning funnit väl så mycket stöd på kvinnligt som på manligt håll.

En skarpsinnig och — åtminstone delvis — på fakta vilande förklaring återfinnes hos den tyske filosofen Schopenhauer i dennes utredning rörande de olika slagen av heder.

Man bör emellertid ha i minne, att Schopenhauer levde ett gott stycke tillbaka i det förre århundradet och att han, när han utreder frågan, stöder sig på förhållandena sådana de voro på hans tid och sådana de dessförinnan varit.

Kvinnosläktet är, framhåller han, för sin välfärd, d. v. s. för sin försörjning och framgång i livet beroende av männen, vilka på grund av sina överlägsna kropps- och själskrafter "av naturen" äro i besittning av alla jordiska förmåner. För att få del i dem, måste kvinnorna övervinna och erövra männen, icke tillfälligt och för någon kortare period utan för livet, alltså icke genom en lös förbindelse utan genom *äktenskapet*.

**PÄRLOR
JUVELER**
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41

Hemmets tidning

— är —

Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande
avdelning för kvinnan
och hemmet.

I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Hela kvinnokönets välfärd är beroende av detta förhållande. För att upprätthålla det, måste kvinnorna stå enigt tillsammans och visa *esprit de corps* (käranda).

Därest en kvinna bryter mot denna princip och ingår en lös förbindelse med en man, begär hon ett förräderi mot hela sitt kön, vars välfärd (utsikten till livslång försörjning genom äktenskap) skulle undergrävas, om ett sådant beteende bleve allmänt; hon blir därför utstött ur kvinnornas samfund och utskämd; hon har mistat sin heder!

Samma öde drabbar äktenskapsbryterskan, ty hon har svikit den med mannen slutna överenskommelsen och genom sitt exempel skrämmer hon honom från att åter ingå äktenskap, vilket måste anses skada kvinnokönets intressen.

Grundvalen för den kvinnliga ärbarmheten, säger Schopenhauer, är alltså uppenbarligen en *esprit de corps*, som helt visst är nyttig, ja, nödvändig men också välbekämd och stödd på egoistiska intressen.

Av kvinnornas sexuella heder framkallas männens såsom den motsatta kärandan, vilken fordrar, att varje man som gått in på den för motparten så gynnsamma kapitulationen, äktenskapet, nu övervakar, att dess värdighet upprätthålles, att ej denna pakt genom någon löslaktighet förloras sin fasthet, "så att männen, som givit allt, ej ens kunna vara trygga för det enda de därmed köpt sig, nämligen ensamrätten över kvinnan."

Som synes räknar Schopenhauer icke ett ögonblick med någon starkare sedlig känsla, någon större dygd hos kvinnan än hos mannen. Hennes ärbarmhet är en nyttig, nödvändig och klok beräkning — se där allt! Och dock torde det hos männen i allmänhet alltid ha funnits och torde det alljämt finnas en tro på kvinnan som mänsklighetens "bättre hälvt", framför allt en ljus tro på hennes kyskhed och dygd, vilka icke blott skola hindra mänskligheten att hemfalla åt sedlig förvildning och tygelöshet utan även äga styrka att lyfta den till ett högre livsplan med svårare, renare luft.

Har Schopenhauer med sitt snille sett klarare och är hans åsikt sann, att ärbarmheten är en av förhållandena kvinnan påtvungad mask, så skall denna mask förtunnas och försvinna från hennes verkliga drag i samma mån hon för sin utkomst och framgång i livet blir oavhängig av mannen och äktenskapet. Denna tid har redan brutit in, och förnekas kan icke, att mycket i den kvinnliga ungdomens sätt att leva bestyrker den schopenhauerska värdesättningen av kvinnans ärbarmhet.

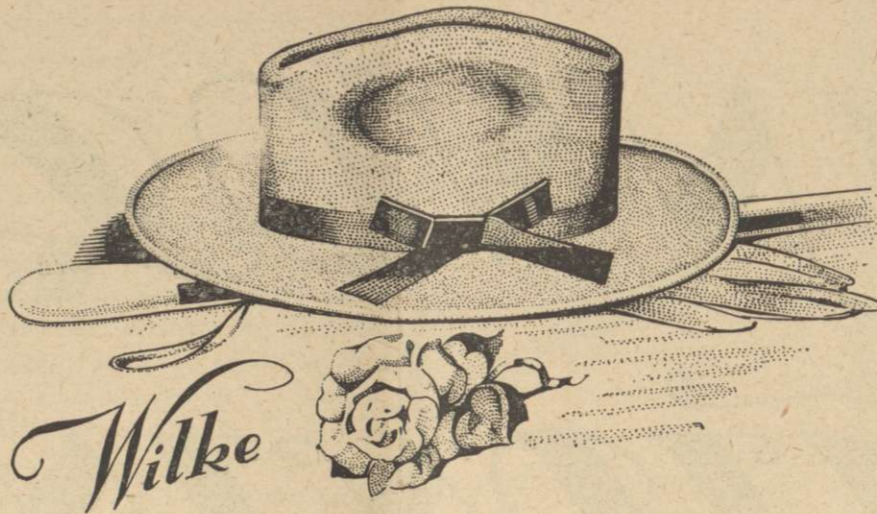
Thomas Teivlaren.

Nöjet är ej lycka, nej, icke ens ett surrogat därför, ty de flesta nöjen hava en ganska bitter bismak och en frätande giftdropp ligger till och med ofta uti den bågare, varur nöjet drickes.

J. Bürow.

Många män berömma sig av att ha övervunnit sin ungdoms svagheter och dårskaper; det enkla sakförhållandet är emellertid, att de blivit för gamla för att kunna ha något nöje av dem längre.

Eva.



Wilkes fabrikat uppvisar de stiligaste modellerna i herrhattar.

"Vi fraskilte Barn."

Av MARIE LOUISE INGEMAN.

Framför mig ligger en liten bok med ovanstående intresseväckande titel, i dagarne utgiven i sitt femte tusende från Aschehous förlag i Kristiania och skriven av en okänd författarinna. Boken ger en inblick i de prövande själs- och känslotrider, som beskäras sådana barn, vilka genom föräldrarnas skilsmässa bli berövade hem och trygghet i livet. I sin klara, enkla och behärskade referatstil gör skildringen det uppleddas och genomlidnas starka intryck. Den är välgörande fri från alla överdrifter, den kritik över de vuxnas ansvarslöshet gent emot barnen, som står att läsa mellan raderna, framtvings av fakta själva. Om boken i sitt hemland redan tilldragit sig en mer än vanligt stor uppmärksamhet torde detta främst bero av att den samma kan betraktas som en gripande bikt från en hittills tigande part i samtidens många söndrade äktenskap, nämligen barnen.

Det är en kvinna som skriver. En kvinna som själv redan är lycklig maka och mor, och som kanske just därför av sina egna sorgliga barndomsminnen manats att göra råfäst med dessa många föräldrar, som i likhet med hennes egna dragit en skilsmässas alla sorger och konsekvenser över ett furet ljus och gott hem. Dessa minnen av ett barns lidanden inför förlusten först av far och sedan även av mor ha aldrig bleknat inom henne. Varje detalj står så livslevande klar som den endast kan inristas i ett barnasinne.

Hon var blott tio år då det skedd, den äldsta av tre syskon. Hemmet var burget och tryggt, föräldrarna barnens högsta jordiska försyn. Men en dag förstär tioåringen att något är på tok. Häftiga ord växlas, mor gråter ofta, och far flyttar ur säng-

kammaren till ett annat rum. En dag är han helt borta, och modern berättar att han icke kommer tillbaka mer. Han har en älskarinna, som han skall gifta sig med. Barnet vet icke vad en älskarinna är, men av moderns hårda blick och ännu mer av den örfil denna ger henne, då hon en dag i längtan efter fadern vägar trotsa och kalla honom snäll, säger henne att han nu blivit deras fiende, och att hon aldrig får berömma honom mer.

Och det är här barnets själs- och känslotrider begynna. Hon älskar far, men även mor. Hon vill icke mista den ene och icke sara den andra. Trots moderns förbud träffar hon därför fadern i hemlighet, även henne, "den andra", och är lycklig över dessa möten, men skäms samtidigt att inför sina skolkamrater bekänna att herrn som går i sällskap med den främmande damen är hennes far. Och när modern frågar om hon mött någon ute, vägar barnet icke annat än neka. Hon lider outhärligt av dessa lögnar, av hela det nya skeva förhållandet, som plötsligt gjort hennes ställning ohållbar åt alla kanter. Aningen om att hon är ett undantagsbarn klarar småningom till plågsam visshet, främmande människor diskutera henne med medlidande, och hon lär den för ett barn så onaturliga vanan att med misstro aktgiva på alla och allt. När hon en gång får en tiokrona i handpångar av fadern, gömmer hon räddhågad sedeln ett helt år under i sitt sängskrin i byrålådan och undersöker bävande varje dag att den ligger kvar — oupptäckt.

I hemmet är ingenting som förr. De bästa rummen äro uthyrd till främmande människor, tjänarna avskedade och modern arbetar med ma-

skrivning vid sidan av sina övriga göromål. Hon blir nervös och otålig, och det brådmodet reflekterande barnet, som förstär att allt detta är faderns skuld, slites mellan bittra anklagelser och naturlig barnnatillgivenhet gent emot honom. När efter en tid hennes två små bröder dö, den ene efter den andre i en svår barnsjukdom, och fadern nästan samtidigt får tvillingsooner i sitt nya äktenskap, tycker hon att han liksom fått dem på hennes döda små bröders bekostnad.

Ännu har hon dock modern kvar. Men en dag förälskar sig också denna på nytt och gifter om sig. Fadern blir glatt överraskad av nyheten. Det stillar liksom hans samvete att också den övergivna hustrun blivit lycklig med en annan. Men för dottern ter sig saken annorlunda. När hon nu ser sin allvarliga mor leva upp på nytt och antaga en ung flicks sätt och väsen fyller hon av förakt. Sin gamla mor kunde hon ännu vårda, men denna medelålders kvinna, som spelar ung och är lycklig "för första gången" blir henne en främling.

Det fränskilda barnet är nu icke hemma någonstans. Icke hos fadern, där hon under en tillfällig vistelse känner sig som en inträngling, vilken ej ens vägar äta sig mätt av fruktan att synas den andra hustrun för dyr i kosten. Icke hos modern, som nu har ett helt nytt umgänge och dessutom i sin nya roll av ung och nygift känner sig besvärad av påminnelsen att vara mor till en femtonårig dotter.

Detta osäkerhetstillstånd uppammar hos barnet en sjuklig överkänslighet för alla intryck. Hon lider av att ingenstans höra hemma, lider av människors blickar och beklaganden, och, det svåraste av allt, hon står ensam i sina lidanden. Varken med far eller mor kan hon tala vidare, utan att samtidigt anklaga. Fadern har i det längsta stått solidarisk, men även han blir märkbart irriterad och förändrad i sitt sätt mot henne, då dotterns närvaro i hans hem ofta föranleder till misshälligheter mellan makarna på grund av hans misstanke att den andra hustrun icke unnar dottern i första gifftet lika gott som de andra barnen.

Utvecklingen kan icke häjdas. De vuxnes egoism och tanklöshet gör obönhörligt ett barn fader- och moderöst. Men vilken lång och smärtsam process innan det kommit därhän! Hur många sting i detta unga och tillitsfulla hjärta, innan det slutet sig, hur många bittra tårar från



SKANDINAVISKA GUMMIKAKTIEBOLAGET VISKAFORS

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.

för alltid på lager alla

VISKAFORS

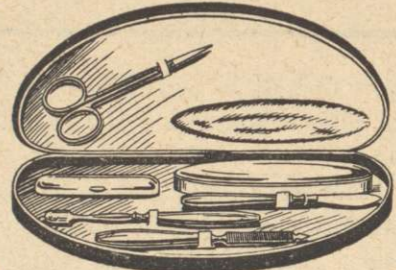
galoscher och bottiner till fabrikspriser.

Har Ni något

att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon

tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i Göteborgs Morgonpost Göteborgs största morgontidning.



Nyheter i allt vad som till
branschen hörer billigast i

John A. Gahms
Reseffektmagasin

KORSGATAN 12

skinskrivning vid sidan av sina övriga göromål. Hon blir nervös och otålig, och det brådmodet reflekterande barnet, som förstär att allt detta är faderns skuld, slites mellan bittra anklagelser och naturlig barnnatillgivenhet gent emot honom. När efter en tid hennes två små bröder dö, den ene efter den andre i en svår barnsjukdom, och fadern nästan samtidigt får tvillingsooner i sitt nya äktenskap, tycker hon att han liksom fått dem på hennes döda små bröders bekostnad.

Ännu har hon dock modern kvar. Men en dag förälskar sig också denna på nytt och gifter om sig. Fadern blir glatt överraskad av nyheten. Det stillar liksom hans samvete att också den övergivna hustrun blivit lycklig med en annan. Men för dottern ter sig saken annorlunda. När hon nu ser sin allvarliga mor leva upp på nytt och antaga en ung flicks sätt och väsen fyller hon av förakt. Sin gamla mor kunde hon ännu vårda, men denna medelålders kvinna, som spelar ung och är lycklig "för första gången" blir henne en främling.

Det fränskilda barnet är nu icke hemma någonstans. Icke hos fadern, där hon under en tillfällig vistelse känner sig som en inträngling, vilken ej ens vägar äta sig mätt av fruktan att synas den andra hustrun för dyr i kosten. Icke hos modern, som nu har ett helt nytt umgänge och dessutom i sin nya roll av ung och nygift känner sig besvärad av påminnelsen att vara mor till en femtonårig dotter.

Detta osäkerhetstillstånd uppammar hos barnet en sjuklig överkänslighet för alla intryck. Hon lider av att ingenstans höra hemma, lider av människors blickar och beklaganden, och, det svåraste av allt, hon står ensam i sina lidanden. Varken med far eller mor kan hon tala vidare, utan att samtidigt anklaga. Fadern har i det längsta stått solidarisk, men även han blir märkbart irriterad och förändrad i sitt sätt mot henne, då dotterns närvaro i hans hem ofta föranleder till misshälligheter mellan makarna på grund av hans misstanke att den andra hustrun icke unnar dottern i första gifftet lika gott som de andra barnen.

Utvecklingen kan icke häjdas. De vuxnes egoism och tanklöshet gör obönhörligt ett barn fader- och moderöst. Men vilken lång och smärtsam process innan det kommit därhän! Hur många sting i detta unga och tillitsfulla hjärta, innan det slutet sig, hur många bittra tårar från

Bemärk!

våra enastående
billiga priser å

Elektrisk

Armatyr

Alla nyheter för
hösten inkomna.

Rosenlunds

Bosättningsmagasin

Rosenlundsgatan 8.

2:dra Långgatan 34.

Vill Ni göra rummet
ljus och glatt



Bästa Fabrikat

Tangens Gardiner
platsens största sortering hos
A.-B. CARL JOHNSON
Kungstorget.

BLOMSTER-
hälsningar
över hela jorden.

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfull utförande å alla platser av

Vasa Blomsterhandel

GUSTAF EKMAN

Telefon 4314 — 10365. Teleg. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. i U. S. A. samt B.-V. i Tyskland. 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Boken
Vi fraskilte Barn
i Pulos Bokhandel.
Östra Hamngatan 80.

dessa oskyldiga ögon, innan de lärt sig se på far och mor som på två främlingar! Först i den gamla stilla prästgården, där bara "sådana barn" finnas synes livet dragligare, om också tomare.

Hur annorlunda ter sig icke ett missförhållande, när man ser det generellt, och när man som här ställes öga mot öga med det enskilda fallet. Det är så vanligt att vi vid en skilsmässa helt tanklöst först och främst beklaga barnen. Men vad och hur de kunna lida förstå vi först riktigt när vi få en bikt som denna i händerna.

"Vi fraskilte Barn" är bara ett litet häfte på ett hundratal sidor. Men det rymmer en hel värld av tragedier. Det är en anklagelse från en hittills stum part, de fränskilda barnens hjärtskrävande rop efter en verklig far och mor, efter det kära, trygga gamla hem, som genom föräldrarnas söndrade äktenskap så grymt blivit dem berövat.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
KATARINA II.
Varje afton, utom onsdag, kl. 8:
SUSANNAS HEMLIGHET
och
CAVALLERIA RUSTICANA.

Lorensbergsteatern.
Varje afton kl. 8—10,10:
DON GIL
med gröna byxor.
Lustspel av Gabriel Tellez.
(Tirsa de Molina).
Musik av Christian Lehusen.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30; Billighetsmatiné:
NYGIFTA.
Varje afton kl. 8:
MOTVIND.

Lilla Teatern.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
BRÖLLOPET PÅ SOLÖ.
Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
övrige dagar kl. 8:
JAG GIFTA MIG — ALDRIG!

Kobbs Thé
är alljämt
marknadens
förmästa

Teater.

“Don Gil med gröna byxor.”

Det beror säkerligen på något mycket utpräglat i vår svenska nationalkaraktär att spansk aldrig riktigt vunnit insteg ibland oss. Vi äro ju annars icke rädda för utländskt. Vår kultur är ett enda långt bejakande av Tegnér's ord att "all bildning står på öfrå grund till slutet, blott barbariet var en gång fosterländskt". Men på Spanien ha vi sällsamt nog aldrig haft någon lust. De kulturprov vi nu och då erhållit därifrån ha icke förmitt det andliga umgänget att uppblossa. Det hela har tyckts för maskeradartat grant, för sminkat och superlativt för våra flärdlösa nordboisinner.

Det är egentligen skada att behöva göra dessa reservationer. Ty "Don Gil" spelades bra, iscensättningen var lustig och delvis vacker, musiken fascinerande och de medspelande vackra herrarna och damerna sköna som de skönast verkade. Endast hr Bliekingberg var ohjälpligt, hemskt, förfärligt välgörande ful i sin briljanta med äkta fin komik skötta mask som den gamle girigbuknen Don Pedro. Den mest krävande och alldeles

NORDISKA-INDUSTRI-AB
TAPISSERI
DETAIL
Ö. Hamng. 11, 1 tr.
N. I. A. B.
Lampskärmssiden,
stort urval.
GÖTEBORG.

överraskande väl lösta uppgiften som den falske, förklädde Don Gil hade lagst i händerna på teaterns nyengagerade unga kvinnliga kraft, Fröken Elsa Carlsson, välkänd för göteborgspubliken från Nya Teaterns ensemble. Hon besitter en teknisk och plastisk säkerhet och elegans, som ovillkorligen rycker åskådaren med och inger stora förhoppningar för framtiden. Om Don Gil kommer att hålla sig länge på programmet får tiden utvisa. Man kunde dock önska den framgång på grund av det stora och duktiga arbete som på alla händer nedlagts å densamma av Lorensbergsteaterns nitiska skådespelaretrupp.

Stora Teatern har haft en utomordentligt lyckosam operapremiär med Susannas hemlighet och den välbekanta Mascagni-operan Cavalleria Rusticana, som alljämt visar sig bära något av det gamla segerskimret kring sitt namn. Bland de medverkande skuro i synnerhet fru Lejdström, fröken Peters och herr Zetterman och Tjernberg nya lagrar. Den starkaste bifallsstormen utlöste emellertid teaterns nye dirigent, doktor Tullio Voghera, som härmed för första gången framträdde inför göteborgspubliken. Hans rent skådespelerska anförande av orkestern fick denna att klinga och betvinga som aldrig tillföre. Framgången vid premiären bådade en mycket god fortsättning för säsongens första operaprogram.

Nya Teatern borde haft fullt hus vid sin premiär i onsdags. Jens Lochers "Motvind" är en värdefull pjäs med motiv ur det kristidsliv, som nyss levats runt omkring oss och med gestalter, som ha något att säga oss nutidsmänniskor. Man är icke bortskämd i våra dagar med att på scenen möta något ur den verklighet, i vilken vi leva och andas, och ännu mindre med att få den framställd av en så betydande dramatisk förmåga som Jens Locher. Hans människor äro sanna och verklighetstrogna, deras problem sedda genom ett varmt medkännande diktar temperament. Läsa härtill en konstnärligt njutbar dialog, en händelseutveckling, som spänner och fördjupar åskådarens intresse samt ett utmärkt spel på alla händer utan undantag, och ni förstår den stora framgång premiären fick.

De sysslor vi yrka
Ge glädje och styrka
Och nöjen av hundra slag.
Arbetet mättar oss,
Arbetet lättar oss,
Arbetet kläder oss,
Arbetet gläder oss.

Motgången, som gör oss milda mot andra, gör dem stränga mot oss.
Petit-Senn.

Det är med stora hjärtan som med världshavet; de frysa aldrig till.
L. Börne.

Handskkompaniet
Drottninggatan 42
TELEFON 15379
GÖTEBORG
ALLTID TREVLLIGA NYHETER I
HANDSKAR och VANTAR

Äro vi sådana?

— Önska män och kvinnor i allmänhet, frågar den engelske författaren H. G. Wells i Westminster Gazette, att världen skulle vara bättre än den är?
— Önska de en värld utan krig, en värld med allmän ekonomisk trygghet, en förbättring av det allmänna hälsotillståndet, långt liv, frihet och hopp för alla, skönhet såsom det utmärkande draget i det dagliga livet.

Det vanliga svaret på en sådan fråga, i synnerhet om ni framställer den vid ett offentligt möte med de för tillfället lämpliga åtbörderna är:
— Naturligtvis göra de det!
Men det sanningsenliga svaret är:
— Inte särskilt!

De göra det måhända då de läsa en medryckande bok hemma vid den husliga härden eller höra ett väckande föredrag, men de göra det med visshet icke under dygnets samtliga tjugufyra timmar och framförallt icke vid något enda tillfälle, då det verkligen är möjligt för dem att hjälpa till med förverkligandet av dessa ädla önsknigar. Jag skriver "de", ehuru jag naturligtvis borde skriva "vi". Ty vi äro alla likadana.

Vi äro alla mycket litet höjda över självskheten; vår medkänsla är varm endast under det första ögonblicket.

Jag tror icke att det någonsin funnits en människa, som levat för att oavvänt, oavbrutet och uteslutande främja stora syftemål. Vi äro alla fåfänga, känsliga för smicker, vi sättas i rörelse av vår kropps begär, av tävlingslusten och avunden, av vreden, när vi möta motstånd, vi äro hemfallna åt trötthet, retlighet och å okontrollerbara och ibland fullständigt oförklarliga omkastningar i fråga om våra bevekelsegrunder.

Enkelt folk vill gärna tro, att det ute i världen finnes STORA MÄN som äro höjda över denna härva av drifter och begär. Men sanningen är att sådana gudomligheter icke existera.

Vad är det vi allesamma finna i vårt hjärta?
En omätlig kärlek till oss själva, en fruktsam koncentration av vårt intresse kring det egna personliga ödet, kroppsliga begär sådana de äro i all sin nakenhet, kroppsliga begär, förklädda och förfina, önskan att äga, önskan om bekvämlighetsfrihet och andra ur fruktan upprunna önsknigar, längtan efter beröm, efter bifall och en instinktvis fruktan för våra medmänniskors ogillande och fiendskap samt ett utmanande övermod och högdragen självtillräcklighet så fort fruktan är borta.

Fru LISA KRANTZ
Syateljé
Vadvansgatan 4 Telefon 8151
rekommanderas

Vi finna vidare härmningsimpulser och impulser till tävlingskamp med andra — avund.

Nästans alltid omfattar vår självskhet även våra barn, våra älskade, våra vänner och nära anförvanter. Det är en utvidgning av vår självskhet snarare än ett undertryckande av densamma.
Är icke allt detta syftemålet med och innebörden i det mesta av vårt liv?
—
Vilken obehaglig sanningsägare mr Wells är!

Teori och praktik.

Hela gatan framåt talade hon — med den värme som endast verklig övertygelse skänker — om sin brinnande ästundan och beslutsamma vilja att, i händelse hon någon gång bleve medlem av stadsfullmäktige, arbeta för att tillvarata de smås och svagas rätt i samhället. Men när hon sedan skulle stiga ombord på spårvagnen, där endast en enda plats var ledig, makade hon, den sist ankomna, utan tvekan undan ett par tunnklädda pojkbystingar, som en god stund stått väntande i regnet och voro närmast i tur att få följa med.

Änkan och den unga flickan.


Nittio tusen av Englands krigsänkor eller två tredjedelar av hela antalet ha blivit omgifta. Meddelanden från andra länder visa, att det gått deras krigsänkor ungefär på samma sätt.

Detta bestyrker det redan tidigare kända sakförhållandet att änkor, även om de hunnit medelåldern och alltså deklinerat ifråga om utseendet, ha större utsikter att bli gifta än de unga flickorna.

Detta förhållande är mindre egenomtligt än vad det i första ögonblicket förefaller.
En medelålders man — det är ju egentligen först i den åldern en man har råd och möjlighet att sätta bo — har hunnit ifrån ungdomens häftiga föreläskelser och han är glad däröver. Han känner genom tidigare erfarenheter kärleken som en fridstörare, som en plåga än ljuv, än kvalfull, som ett tillstånd av oro och osäkerhet, ibland himmelskt lyckligt, men lika ofta bottenlöst olyckligt, och han fruktar och är på sin vakt mot den.
Den medelålders mannen önskar framför allt att ha det bekvämt.

MERKUR-TVÄLEN
är enastående för
fintvätt.

Gossulstrar



7 år	Kr. 20:—
8 »	» 21:—
9 »	» 22:—
10 »	» 23:—
11 »	» 24:—
12 »	» 25:—
13 »	» 26:—
14 »	» 27:—
15 »	» 28:—
16 »	» 30:—

Berlin's
FISKTORGET

lugnt, trivsamt, och han betvivlar starkt, att den unga flickan som hustru utan vidare skall kunna bereda honom denna eftersträfvansvärda tillvaro.
Är hon väl en duktig husmor, frågar han sig. Och hans logiskt resonnerande manliga förstånd svarar ögonblickligen: Hur skulle hon kunna vara det? För att bli expert på vilket område det vara månne, måste man ha haft grundlig praktik. Det är genom de många misstagen och de bittra erfarenheterna man blir mästare. Han ryser vid tanken på att han skall dragas in i alla de misstag, genom vilka en ung flicka skall förvandlas till en duktig husmor. Trassel med jungfrun, trassel med maten, trassel med humöret, trassel på alla håll och kanter!

fylla sin tid. Hon låter mannen sköta sig som han behagar samtidigt med att hon tar det som en naturlig och nöjsam plikt att på bästa sätt sörja för hans välbefinnande.
Mannen känner sig lika skönt fri som då han var ungkarl. Han kan gå och komma utan förklaringar och ursäkter. Och samtidigt njuter han lyckan att äga ett välordnat, ombonat, trivsamt hem, där allt, utan det ringaste besvär för honom själv, är som det skall vara och honom till behag!

Edith MacMillan.
Kanske kan det också betyda något, att en änka verkligen fått ärvva, att hon äger bohag och — framförallt — att hon disponerar en våning?
Korrekturläserskans anmärkn.

Bronze.
Berättelse efter OUIDA.

Det var en gång en liten flicka, som hade en stor hund. Flickan hette Gladi och hunden hette Bronze. Gladi brukade stundom roa sig med att på havsstranden plocka småökar i en liten korg av vide, som hon bar på armen. En afton, som hon satt vid stranden och ordnade sina vackra småökar och stenar, syntes en båt på havet; det satt en man i denna båt och rodde av alla krafter, som gällde det livet.
— Kom, käraste Gladi, sade mannen när han kom närmare; min hustru ligger för döden och vill nödvändigt tala med er! Gladi lade in

Spetsar Filet, Irland., Knyppel. Motiv
Dukar, Näsdukar, Siden.
Depöten för Äkta Spetsar.
Kungsgatan 58, 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11—6.

(Eftertryck förbjudes).

Lilith.
ROMAN
Av Florence Warden.
Auktoriserad översättning av
Margareta Heijkel.
25
Bletchley avlägsnade sig genast, och knappt hade dörren slutit sig efter honom förrän de båda ungdomarna lade bort den mask av likgiltighet, bakom vilken de förut dolt sig.
— Jag vill ogärna sära dig, Eric, men jag tror inte, att du verkligen är sjuk, sade Lilith allvarsamt.
Den unge mannens självbehärskning kunde icke mäta sig med hennes. Han var likblek, och det gick en skälning genom hela hans kropp, då han med hes röst svarade:

— Jo, jag är sjuk. Det måtte du kunna se. För övrigt skulle det vara mig en verklig glädje, om jag kunde ge den gamla käringen en ordentlig förskräckelse efter det sätt varpå hon behandlat mig, tillade han i ursinnig ton.
— Tyst! avbröt honom Lilith häftigt. Jag tillåter inte, att du talar om henne på det vanvördiga sättet. Hennes hållning mot dig är till alla delar motiverad.
Hr Smith gav henne en harmens blick.
— Nå, du är i varje fall inte så hård som hon, brummade han. Om du det hade varit, tillade han, under det att hans röst slog över och blev mjuk och inställsam, vet du vad jag då hade gjort. Jo, jag skulle gått direkt härifrån ner till stranden och dränkt mig.
Han trädde tätt intill henne och en öm blick strålade ur hans blåa liksom tillbedjande ögon. Det var något gossaktigt i hans väsende, som besegrade hennes köld och stelhets.
— Var nu inte dum, Eric, sade hon. Vad skulle sådant tjäna till. Det skulle varken ha hjälpt dig eller

någon annan och inte heller skulle det kunna ha utplånat avd som varit!
— Ah, vad som varit! Må den onde ta det, utbrast han otåligt. Det förgångna är förgången och måste glömmas. När jag såg dig komma in hit, trodde jag, att du bestämt dig för att se förnuftigt på saker och ting. Men nu tycks det vara din mening att röra upp i den gamla historien igen — till vad nytta, om jag får lov fråga?
Han var misslynt och otålig och syntes besluten att behandla hela saken med en viss nonchalans. Denna hans attityd var icke utan sin charm, och hans blick hade ett skälmskt uttryck, när han med händerna i fickorna och huvudet på sned adresserade sig till henne.
Lilith fann det icke helt lätt att bevara den stränga uppsyn, som hon tyckte att förhållandena dock krävde.
— Du vet mycket väl, Eric, sade hon, att jag inte vill vara hård mot dig. Och inte heller mamma, om det förgångna verkligen vore förbi och aldrig skulle upprepas. Men hur kan vi väl vara säkra på det?
— Jag vet inte, svarade han med

en otålig höjning på axlarna. Men naturligtvis, om ni båda två envisas att ta saken så där tragiskt, är det bäst att jag skuddar stoftet av mina fötter och aldrig mer uppsöker er. När allt kommer omkring, är det kanske det klokaste jag kan göra, tillade han efter en kort paus, då hon icke svarade.
— Du vet mycket väl, att vi inte önskar något sådant, svarade Lilith lugnt. Det är otillbörligt av dig, Eric, att anslå en sådan ton. Du har inte blivit illa behandlad av oss.
Den unge mannen, som nyss i känslan av att vara kränkt vänt henny ryggen, snurrade nu runt på klacken och såg henne åter djävt in i ögonen.
— Ah, skall vi nu börja idissla mina gamla synder igen, utbrast han otåligt men också med en viss munter överlägsenhet, som fullständigt avvärjande den unga flickan. Men om du nödvändigt vill, att vi noga skola syna mitt uppförande i sömmarna, så säg mig då vad ont jag egentligen gjort! Jag medger, att jag begått en del dumheter, men dem har jag också grundligt fått sona.

Och det kan man minsann inte säga om alla syndare.
— Ah, Eric, det är ju ingen, som förebär dig något.
Han rynkade buttert pannan:
— Jag tycker inte, att du skall tala om förebräelser, sade han med ett visst eftertryck. Jag trodde snarligen, att jag hade rätt, att vänta ett hyggligare mottagande. Kom ihåg så sjuk som jag varit. Jag har inte fått så mycket som en enda kysse sen jag trädde in i det här dystra gravkapellet.
Under det han talade, närmade han skämtsamt sin kind till Liliths mun.
Hon skrottade, rodnade svagt och med en tveksamhet, som irriterade honom, berörde hon lätt hans kind med sina läppar.
Han svarade ögonblickligen med att ge henne en smålkyss.
Lilith rodnade häftigt och tyckte endast med möda kunna återhålla den handgripliga tillrättvisning hon hade lust att ge honom.
— Det är alldeles som om jag hade en hel rad av försyndelser på mitt skuldregister, utbrast hr Smith muntert. Jag vill visst inte påstå, att

äg är något helgon, men det finns i alla fall något, som jag kan berömma mig av framför andra syndare: Det värsta som kan sägas om mig är känt och uppenbart.
Hans ögon blickade åter trotsigt in i hennes.
Lilith ryckte ofrivilligt till: — Ja, men låt oss inte tala mera om detta, skyndade hon att säga. Nu kommer visst doktorn.
— Vad är det för en gynnare?
Mot sin vilja rodnade Lilith.
— Han är ung, sade hon kort.
Hr Smith nickade, synbarligen nöjd med upplysningen.
— Alltså icke någon av de gamla viktiggjarna, som tro att de äro kloka än vi andra.
— Nej, svarade Lilith just i det ögonblick, som Bletchley öppnade dörren och anmälde: — Doktor Mallory!
Det låg en pinsam spänning i luften, då den unge läkaren trädde in och forskande lät sin blick vandra från Lilith till patienten. Simmonds hade måhända sagt honom något, ty man kunde se ett uttryck av nyfikenhet och intresse i doktor Mallorys

**A. LUNDBLADS
Begravningsbyrå**
REKOMMENDERAS
Kungsgatan 12. Göteborg.
Tel. 11045, 776 ank. bostaden.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Håll efter korpulensen.

En stunds uppriskande motionsgymnastik i förening med elektr. avmagringskur i
ZANDER-INSTITUTET
i Gamla Högskolan (Södra Vägen 1)
Tel. 16311 Tel. 16311
bör ingå i Edra dagliga vanor.
Moderna ljusbad, Massage.
Öppet dagligen från 7 f. m. — 8 e. m.
Damgymnastik 10 f. m. — 12 midd. ☐

Varje förständig husmoder

använder

Pellerins Margarin
i hushållet

Mjöl

levereras direkt till hushåll från
Almekärrs Gård
Tel. Göteborg 2755. Lerum.

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

sina snäckor och stenar i videokorgen, ropade Bronze och lagade sig till att åtfölja mannen; men denne hindrade Bronze att hoppa i båten. Det är alldeles omöjligt att medtaga hunden, båten är alltför liten och Bronze väger lika mycket som en karl!

— Aldrig har jag gått utan Bronze! suckade Gladi.

— Men min hustru dör innan vi hinna hem!

Detta avgjorde saken. Gladi lutade sig ned, smekte och kysste Bronzes breda panna, samt visade på videokorgen. Stanna här, Bronze, tills jag kommer tillbaka och vakta min korg. Stanna, hör du! och akta väl, väl! Hon befallde ej, men hon talade tydligt och avmått, för att göra sig förstådd. Och Bronze förstod; han blickade in i hennes ögon, långsamt och full av saknad, och lade sig ned bredvid det anförtrodda godset

utan klagan, men med en suck så uttrycksfull, att Gladi ännu en gång kastade sin arm omkring hans breda nacke. Hon steg i båten, och mannen som var fiskare, rodd med kraftig hand, så att den tycktes flyga utåt vattnet. Båtar äro på det viset: när de gå bort och edra saknande blickar följa dem, ha de liksom vingar, och när de vända åter och edra spejande blickar spana dem i fjärran och edra hjärtan flyga dem till mötes, så glida de långsamt och liksom motvilligt. Så även denna. Den flög bort som en pil av guld, ty aftonolen förgyllde dess segel. Bronze lyfte huvudet och uppgav en lång klagan; den smög hemskt över de vida vattnen, utan att ekot upprepade den.

Allt var tyst, endast det lilla solförgyllda seglet gled — gled — gled. En aftonklockas ljud, en fågels kvitter och avlägsna barnröster avbröto dock stundens tystnad.

Havet är gruvligt tyst när någon gång det vilar. Den lilla sjövråtan kilade ljudlöst bland strandgräset, en armé av krabbor krälade sakta bland stenarna, och småkorna stucko ut sina små huvuden, för att se på det sjunkande solljuset. Huru skulle dessa små stackare våga något buller, när det stora havet låg så tyst?

Bronze rörde sig ej. Hans ögon lämnade icke båten, vars segel i fjärran nu glänste mot solen, likt vingen av en fiskmåse. Kyrkklockorna hade fyra gånger slagit sina timplag, byklockan klämtade varje kvart, ett ljud som mången skeppsbruten måste hava hört i den mörka natten, utan att kunna själv ropa så högt att strandfolket hörde det och kunde lossa räddningsbåten.

Plötsligt började sanden glittra, som om tårar fallit därpå. Bronze bara såg och såg ingenting annat än vingsnibben av båtseglet.

Vattnet började rulla, slickade stranden och lämnade skum efter sig på sanden. Vågorna gingo allt högre, fyllde sjövråttans gångar, badade gräset med sitt guldsfum och drev krabbor och musslor tillbaka i det djupare vattnet, som småningom från vitt och rött förbyttes till grönaktig kristall. Bronze var bara ögon.

Någon ropade honom, han kastade blott en hastig blick åt roparen, och hans öga vände åter till skuggan av båten och fiskmåsens ving.

Floden tycktes emellertid redan hava inkräktat och betvingat allt utom klippan varpå Bronze låg; mot den bröt sig ännu vågen och kastade sitt skum upp mot dess topp.

Nu steg den åter, och blott en

handsbredd skilde den från klippans topp, och vattnet blev grönnare, ett grönt, som liknade ödlands ögon.

Alla ljud hade tystnat. Klockornas, fåglarnas och barnens röster, allt hade förstummats. Ingenting förnams, endast den ständigt stigande flodens brus.

Bronze låg stilla på klippan, vars topp nu sköljdes av vågorna — hans blick följde båtens riktning. Han vaktade ännu sitt anförtrodda gods.

Nu var även skuggan av båten försvunnen. Fiskarne hade bemärkt Bronze. Alla älskade de det trogna djuret, som mer än en gång räddat deras barn och bröder från de slukande vågor, som nu hotade hans eget liv.

Det vore en fläck på deras sjömansära, om de låte Bronze, som av en eller annan orsak nu låg fångad vid klippan, förgås; de satte därför ut; båten hann nära klippan, men som av en osynlig hand hölls den av bränningen tillbaka. De arbetade av alla krafter mot denna osynliga makt, men förgäves.

Vattnet hade nu stigit så högt, att det översköljde klippan. Bronze reser sig upp som en hind, jagad av



**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**
ÖREBRO KEM-TEKN. FABRIK
GRUNDAD 1855

rasande hundar, ur det vilda havet framför honom. Videkorgen fanns ännu där, och Bronze blickade oavvänt efter det längesedan försvunna seglet. Fiskarne ropade och vinkade och drev båten en alm närmare, men den osynliga handen drev den flere famnar tillbaka mot stranden, som ett lekande blad.

Bronze stod ännu upprätt på sin post, vattnet glittrade i aftonolen som en skiva av darrande guld, den ljumma aftonvinden förde dofter av myrten och oranger från land.

Huru grym denna solglans, denna varma vind var, sommarens prakt och de vilda rosornas doft!

Praktisk Friluftsskola

med pension öppnas på vårsidan i Alhem. Språk, matematik, slöjd m. m. Prospekt fr. Kvinnornas Tidning, Gbg.
H. Lempke.

Extra prima

DAMKLÄDE

Dameskimå, Mokka och Matelassé i ett flertal moderna färger utsäljes billigt direkt från lager.
S. Ericson, Klädeslager.
Kungsgatan 32, 2 vån.

ANVÄND ALLTID
Vinss
SKÖCREAM



ORREFORS

har i sin tillverkning av graverat kristallgods ej utslutande arbetat med framställning av lyxglas, utan lagt särskild vikt vid att få fram nya typer och former för praktiskt bruk, vinservisier, fruktservisier, blomglas, flaskor, bomboniser o. d., som göras i stort urval och i sådana prislägen, att de kunna vara tillgängliga för en och var.
Alla glas öro signerade av Gate och Hald.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
KRISTALLAVDELNINGEN
GÖTEBORG.

BEMÄRK

VÅR

PÅ GÄENDE

Reklamförsäljning

AV

HANDSKAR

VANTAR OCH

STRUMPOR

HERM. MEETHS A.-B.

Vollners-Meeths

Ännu ett ögonblick stod han upprätt, och hans form tecknade sig lejonlik mot natthimlens matta guld, och vågornas allt dunklare sken lekte kring hans fötter.

En stark våg lyfte honom nu på sin rygg och bar honom bort och bredde sig åter ut, jämn och glänsande bland alla de andra; han reste sig och fattade videokorgen med tänderna; han hade dröjt i det längsta; nu driven från sin post, började han

kämpa för livet. Tvenne gånger sjönk och tvenne gånger reste han sig igen; hans börd tyngde honom, men han släppte den ej. Vattnet var djupt, och vågen, som förde honom fram, förde båten tillbaka, så att de alltfjämt voro på lika avstånd från varandra. Det var bara några få alnar, men dock långt nog. Ännu en gång lyfte han huvudet över vattnet, den dunkla aftonglansen föll på hans halvbrustna, bedjande öga, vågorna höjde sig allt tyngre, de lyfte allt som kom i deras väg, nu rullade de en samling drivved och slungade den mot Bronze — den träffade hans panna — rusade vidare, som om intet hinder mött, men Bronze syntes icke mer. Båten var ännu honom nära — skild från honom en alm eller par, då han sjönk, men avståndet var långt nog, för långt!

Man sökte Bronze hela den långa natten, och i dagningen fann man honom västerut, flytande i det lugna vattnet, varmt av morgonsolen. Han var död, men mellan tänderna höll han ännu videokorgen, fylld av skum och fradga.

Gladi grät bittra tårar, och Bronze begrovs litet högre upp på klippan, dit icke floden någonsin nådde, och på hans gravsten stod:

Här vilar

Bronze.

Han ville hellre dö än vara trolös, han förstod icke bättre; ty han var bara en hund.

På den engelska ön Jersey har man, för att förbättra den allmänna moralen, återinfört en del gamla straffbestämmelser. Nyligen hände, att en kvinna, när hon lät döpa sitt nyfödda barn, uppgav sin make som barnafadern. Det visade sig emellertid, att kvinnan sedan tre år var änka. Hon straffades för sitt lätt sinnade biter och en månads fängelse varjämte hon, fastbunden vid en skampåle, utställdes till allmänt beskådande. Hennes nerver talde dåligt den omgivande folkhopens häm och kvickheter och hon fick hysteriska anfall av sådan våldsambhet att man måste föra henne till sjukhuset.

Detta var alltså det straff som den brottsliga modern fick.

Men *fadern*??

Vårt
Knäckebröd
är bäst.
Ingen
pristförhöjning!
A.-B.
GÖTEBORGS-KNÄCKEBRÖD
VALLGATAN 16.



En Sko,

som passar Eder i såväl elegans, pris som bekvämlighet, finner Ni alltid hos

Hedströms

SÖDRA LARMGATAN 10
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.



GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
KUNINGSGATAN 21. TEL. 30 00. 60 00. 50 00.

BREVLÅDA.

En som vetat sin plikt. Det är kanske icke så märkvärdigt, när man låter en utomstående granska motivet. Men det som är nyttigt är bra för helheten, och det som är bra bör alltid understödjas. Må vi vara undvika all fariseism!

E-y W-d. Vi riktade ett slag mot tiden. Vi äro bestörta över och be tusen gånger om ursäkt för att vi därvid råkadde träffa — Er "ansiktet".

Fru. 33. Hur kan man bara gå och gräma sig över sådana bagateller! Om en människas undviker att hälsa har hon väl sina skäl — oftast förskräckligt enfoldiga. Ni kan därför vara tvåfaldigt glad över att så lättvindigt befrias från hennes sällskap.

Råd vill husmor. Det vilja vi oändligt gärna. Välkommen till ett samtal i frågan.

Signe P-n. Finge vi se denna "naturstämning" i verkligheten med "månen gående på tysta stränder" och "eken sträcka tusen svarta händer" i "natt av ulvutjut förtutan gräns och slut" skulle vi med rätta förfäras. Snälla fröken poet, låt oss låta bli att trycka det som är värre än verkligheten.

Engelbrett
Lagligen skyddad Endetillverkare
A.-B. Karamellfabriken Engelbrett, Örebro.
Säljes överallt i påsar om 1 hg. å 50 öre.

Bergmans, Stockholm
Smakfulla och sköna
DELIKATESSBRÖDSORTER
Rekommenderas. I. p. tel. 4 0928.

Arla Mjöl

Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

BILLIGA MATTOR
Ett större nyinkommet parti imit. Smyrnamattor i god kvalitet, vackra färger och mönster utsäljes till nedanstående extra låga priser:
Storlek: 40x60 - 50x100 - 60x120 - 100x235
Pris pr st. 1.65 2.50 3.50 17.—
Storlek: 200x300 - 250x300 - 300x400
Pris pr st. 27.— 42.— 55.—
Wilton-, Axminster-, Kidderminster- och Kokosmattor till oerhört billiga priser. Order till landsorten mot efterkrav.
A.-B. CARL JOHNSON, Kungstorget 2, GÖTEBORG.

ögon, då han granskade varje detalj i hr Smiths ansikte och yttre samt därefter lät blicken glida över till den unga flickan.

Lilith presenterade med en viss förlägenhet de båda herrarna för varandra samtidigt med att hon ofrivilligt gjorde en jämförelse mellan dem.

Man kunde knappast föreställa sig två mera olika typer. Mallory högväxt, bredskuldrad med skarpt skurna anletsdrag, genomträngande mörka ögon och en prägel av soliditet över hela sin person. Hr Smith, smärt, smidig med ett litet välbildat huvud med ljust vågigt hår var å sin sida även han tilldragande, ehuru på ett helt annat sätt. Hans blåa ögon hade ett godmodigt uttryck. Det var något gossaktigt över hans väsen, men samtidigt skvallrade hans utseende om att han hörde till den klassens människor, som icke avstå från någon av de njutningar, vilka komma inom räckhåll för dem.

De båda männen mönstrade varandra. Det blev hr Smith som först vände bort sin blick.

— Nu drar jag mig tillbaka, sade

Lilith. Jag hoppas, doktor Mallory, att det inte är något allvarligt.

Hennes blick, som omslöt de båda männen, fick ett oroligt uttryck. Brådskande lämnade hon rummet.

Då Mallory tio minuter senare släpptes ut av Bletchley, såg han sig sökande omkring med ett förstulet hopp, att Lilith skulle visa sig.

Hans förhoppning gick icke i uppfyllelse förrän han hunnit ut på landsvägen — Lilith trädde honom här plötsligt till mötes.

Det var något tragiskt i den blick, varmed hon såg upp till honom. Med en handrörelse uppfordrade hon honom att ledsaga henne.

— Nä, frågade hon lägmält, men utan intresse, vad fattas honom egentligen?

— Hr Smith?

Lilith höjde på axlarne med ett ironiskt leende.

— Ja, hr Smith!

Tydligare än ord sade tonfallet i hennes stämma, att "Smith" icke var det verkliga namnet.

— Han har varit sjuk, svarade den unge läkaren avmått, och han har ännu icke fullständigt återvunnit si-

na krafter. Han säger, att han haft lunginflammation, och att han därför nästan varit rädd om sig.

— Det kan ni vara övertygad om att han är, sade Lilith med en ton, i vilken en hänfull skiftnings kunde förmärkas.

Det blev tyst mellan dem, under det att de tillsammans fortsatte vägen framåt. Mallory betraktade henne forskande.

— Ni uppfordrar mig nästan till att framställa en fråga, sade han slutligen. Får jag lov att göra den?

— Jag vill spara er det omaket, utbrast Lilith med nästan lidelsefull otålighet. Han är den man, jag skall gifta mig med! Jag älskar honom naturligtvis inte och jag tror inte heller att han älskar mig. Men jag har givit honom mitt ord, och det håller han fast vid.

Mallory såg allvarligt på henne. — Önskar ni höra min åsikt? frågade han.

— Ja.

— Ni känner den på förhand. Varför vill ni gifta er med en man, som ni icke håller av. Kan ett sådant

äktenskap skänka er eller honom några lycka?

— Han önskar det. Jag har givit mitt ord och måste hålla det.

Doktor Mallory sade ingenting på en stund men frågade sedan:

— Har ni någon gång hållit av honom?

— Ja och nej, svarade hon. Jag antar, att det var så, att han höll av mig eller låtsade, som om han höll av mig, och att jag inbillade mig, att jag också höll av honom. I vart fall känner jag mig bunden vid honom.

Men tanken, att så är, är ohygglig för mig. De vänligare känslor jag en gång hyste för honom hava icke blott försvunnit utan efterträts av avsky. Och ändå, när jag är tillsammans med honom, glömmar jag ibland bort den och låter mig ryckas med av den charm, som utstrålar från honom. När vi äro skilda åt, tänker jag på honom närmast med fasa.

Mallory ryckte pannan.

— Är han inte gentleman nog för att ge er tillbaka friheten, om ni rent ut säger honom, att ni önskar det.

Lilith skakade på huvudet.

— Nej, svarade hon häftigt, det

vet jag, att han aldrig skulle göra. Jag vet, att han tvärtom skulle påminna mig om, att han gjort saker och ting för mig, som ge honom en viss rätt att begära vederlag av mig.

I så fall skulle jag antagligen stå svarslös. Jag känner att det icke skulle vara riktigt av honom att begära det men icke heller rätt av mig att göra motstånd. Det förefaller mig, som måste jag böja mig, fastän jag ibland tror, att det kommer att bli min död.

Mallory svarade icke genast. Hans tankar sysslade intensivt med gåtans lösning, under det att han oavvänt betraktade henne med en forskande blick, som förvirrade henne.

— Ni har ännu icke sagt mig hela sanningen, utbrast han slutligen.

Ett uttryck av förskräckelse kunde läsas i hennes ansikte.

— Det kan jag inte, svarade hon tonlöst.

— Hur skall jag då kunna ge er ett råd?

Han gjorde allt för att behärska sig, men tanken att denna unga, vackra flicka, som han älskade, kämpade med en stor sorg, som han icke kun-

de rädda henne undan, gjorde honom förtvivlad och utom sig.

Han höjde sig ned och viskade in i örat:

— Hugg av knuten! Vill ni inte det? Om ni bleve min hustru, komme ni utom räckhåll för honom — han skulle ingenting ha att säga över er, han skulle icke kunna plåga och förfölja er.

(Forts.).

**GIV
Inga
och
Amanda**
Kvinnornas Tidning
på namnsdagen!
Presentkort säljas på tidningens
exp. Magasinsgatan 12. Tel. 18070.